

Maahanmuuttajan työllistäminen

Kimpparenki-hanke, ProAgria Etelä-Pohjanmaa

Miksi palkata maahanmuuttaja?

Ulkomaalainen työntekijä tuo mukanaan yleensä uusia mahdollisuuksia ja näkökulmia kehittää yrityksen toimintaa. He saattavat olla jonkin alan erityisosaajia ja yleensä heillä on suuri motivaatio tehdä töitä kotoutuakseen uuteen kotimaahansa. Työpaikka mahdollistaa heille samalla suomenkielen opiskelun, toimeentulon ja sitä kautta he pääsevät paremmin sisään suomalaiseen yhteiskuntaan.

Työnteko-oikeus

Turvapaikanhakijan tullessa Suomeen hänen täytyy ensin tehdä turvapaikkahakemus. Turvapaikkaa hakevalla on oikeus tehdä työtä, kun hakemuksen jättämisestä on kulunut 3 kuukautta, jos hänellä on voimassaoleva matkustusasiakirja, muussa tapauksessa 6 kuukautta. Työnteko-oikeutta ei tarvitse erikseen hakea. Jos työnteko on jatkuvaa, voi sen perusteella hakea oleskelulupaa myöhemmässä vaiheessa.

Palkanmaksu

Verokorttia tulee hakea paikallisesta verotoimistosta. Verokortissa on kaikki tarpeellinen palkanmaksua varten. Jos hänellä ei tuolloin ole vielä suomalaista henkilötunnusta, niin verotoimisto luo verokorttia varten henkilötunnuksen, jota voidaan käyttää palkan maksussa.

Pankkitilin avaaminen

Pankkitilin avaaminen voi olla turvapaikanhakijalle vaikeaa. Hänen henkilöllisyyttään ei aina pystytä varmistamaan luotettavasti, tällöin myöskään hänelle myönnetty muukalaispassi ei anna pankille oikeutta avata tiliä. Pankki voi avata tilin, kun henkilöllisyys on tarkistettu luotettavasti.

Henkilöllisyyden todentamiseen riittää henkilön oman maan passi, josta poliisi tarvittaessa toimittaa oikeaksi todistetun kopion. Pankkitilin avaaminen ei edellytä oleskelulupaa.

MAAHANMUUTTAJA SANAA
VOIDAAN KÄYTTÄÄ USEAMMASSA
ASIAYHTEYDESSÄ.
MAAHANMUUTTAJA VOI OLLA
PAKOLAINEN, TURVAPAIKANHAKIJA
TAI ESIMERKIKSI TYÖN VUOKSI
SUOMEEN MUUTTANUT HENKILÖ.

Palkka

Suomessa on monilla aloilla yleissitova työehtosopimus ja se sitoo kaikkia työntajia. Suomen lain mukaan työstä pitää maksaa ”tavanomainen ja kohtuullinen palkka”.

Suomessa yleisin ja lakisääteinen tapa on että, palkka maksetaan aina työntekijän tilille. Turvapaikanhakijalla ei kuitenkaan välttämättä ole vielä pankkitiliä Suomessa. Tässä tapauksessa nettopalkan voi maksaa käteisellä työntekijälle. Näissäkin tapauksissa muut pakolliset ennakonpidätykset yms. tulee hoitaa normaalisti. Nettopalkka merkataan palkkalaskelmaan palkkaennakkona.

Työnantajan velvollisuudet

Turvapaikanhakijaa palkatessaan työnantajan velvollisuuksiin kuuluu varmistaa, että työntekijällä on voimassa työntekijän oleskelulupa/työnteko-oikeus tai, että hän ei tarvitse lupaa lainkaan. Lupa täytyy tarkistaa määräajoin, ettei se ole esim. päättynyt jostain syystä. Työnantajan tulee myös varmistaa, että työntekijällä on oikeus oleskella maassa. Ensisijaisesti työnteko-oikeudesta tulee kysyä työntekijältä itseltään. Työnteko-oikeus ja sen laajuus käyvät ilmi mm. turvapaikanhakijan oleskelulupakortista. Toissijaisesti edellä mainituista asioista voi kysyä Maahanmuuttovirastosta puhelimitse.

Turvapaikanhakijan työnteko-oikeus on voimassa siihen saakka, kunnes hän on saanut lainvoimaisen päätöksen turvapaikastaan. Työnteko-oikeus loppuu, jos päätös on kielteinen ja hänet käännytetään maasta.

Työnantajan kuuluu säilyttää työpaikalla olennaiset tiedot ulkomaalaisista työntekijöistä sekä heidän työnteko-oikeuden perusteistaan. Tämä siksi, että työsuojeluviranomainen voi tarvittaessa tarkistaa tiedot. Tietoja säilyttämällä työnantaja voi myös itse seurata työnteko-oikeuden voimassaoloa. Työnantajan tulee toimittaa TE-toimistolle tietoja, jos hän on palkannut EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tulevan työntekijän. TE-toimistolle selvitetään ulkomaalaisen työsuhteen keskeiset ehdot. Lisäksi työpaikan luottamushenkilöillä tulee olla tiedossaan työntekijän nimi sekä hänen työhönsä sovellettava työehtosopimus.

Lähteet ja lisätietoa:

https://www.palkkaus.fi/Cms/Article/ohje_tyo_nantajalle_pakolaisen_palkkaamisesta

<https://migri.fi/turvapaikanhakijan-tyonteko-oikeus>

http://www.fibsry.fi/images/FIBS_Pakolaisapu_Tietopaketti_2017v2.pdf